

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. rugsėjo 27 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), Artūro Driuko ir Dalios Vasarienės, susipažinusi su 2022 m. rugsėjo 6 d. paduotu ieškovo A. B. kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. birželio 7 d. sprendimo peržiūrėjimo,

nustatė:

Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. birželio 7 d. sprendimu panaikino Vilniaus regiono apylinkės teismo 2022 m. vasario 24 d. sprendimą ir ieškinį atmetė. Panaikintu Vilniaus regiono apylinkės teismo 2022 m. vasario 24 d. sprendimu ieškinys buvo tenkintas: teismas pripažino, kad ieškovo A. B. ir atsakovės UAB „Bikuvos“ prekyba“ sudarytos trinkelėlių „Penter Titan format mix“ 2018-09-17 prekių užsakymo sutartis Nr. 1340 ir 2018-11-14 pirkimo-pardavimo sutartis yra nutrauktos; teismas priteisė ieškovui iš atsakovės 7202,68 Eur sumokėtus už trinkelėlių įsigijimą ir 10 879,60 Eur nuostolių atlyginimo.

Kasaciniu skundu ieškovas A. B. prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. birželio 7 d. sprendimą ir palikti galioti Vilniaus regiono apylinkės teismo 2022 m. vasario 24 d. sprendimą.

Ieškovo kasacinis skundas grindžiamas pagrindais, remiantis [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punktu – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat remiantis [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punktu – skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas [CPK 346 straipsnyje](#), bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovo A. B. kasaciniame skunde išdėstyti tokie argumentai:

1. Apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė materialiosios teisės normas, reglamentuojančias vartotojo informavimą, daikto kokybės vertinimą pagal tokiam daiktui keliamus reikalavimus ir vartotojo lūkesčius bei nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo formuojamos teismų praktikos. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra išaiškinęs, kad pardavėjo pareiga yra informuoti pirkėją apie galimus daikto trūkumus: „[CK 6.333 straipsnio](#) 2 dalyje atskleistas daikto kokybės garantijos turinys – tai pardavėjo pareiga garantuoti pirkėjui, kad daiktai atitinka sutarties sąlygas ir kad sutarties sudarymo metu nėra paslėptų daiktų trūkumų, dėl kurių daikto nebūtų galima naudoti tam tikslui, kuriam pirkėjas jį ketino naudoti, arba dėl kurių daikto naudingumas sumažėtų taip, kad pirkėjas, apie tuos trūkumus žinodamas, arba apskritai nebūtų to daikto pirkęs, arba nebūtų už jį tiek mokėjęs“ (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 26 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-252/2013](#)). Pardavėjas, prieš sudarydamas daikto (klinkerio trinkelėlių) pirkimo – pardavimo sutartį su pirkėju (fizinio asmeniu – vartotoju), neatskleidė pirkėjui daikto įtrūkimo, apie kuriuos, jei būtų informuotas, pirkėjas nei mokėtų kainą, kaip už kokybišką daiktą, nei iš viso jį pirktų. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai sprendė, kad ieškovas turi pakankamai trinkelėlių pasikeisti trūkumams. Taip apeliacinės instancijos teismas netinkamai pritaikė teisės normas, reglamentuojančias pardavėjo prievolę tinkamai informuoti vartotoją apie daikto kokybę ir tokio neinformavimo sukeliamas teises pasekmes, nevertino ieškovo lūkesčių ir jam užkraunamos naštos nuolat keisti trūkusias trinkeles naujomis.
2. [CK 6.363 straipsnio](#) 3 dalis, galiojusi pirkimo-pardavimo sutarties sudarymo momentu, įtvirtino, jog: „daikto savybės atitinka sutartį, jeigu: daiktas atitinka pardavėjo pateiktą aprašymą ir turi tokias savybes kaip ir daiktas, kurį pardavėjas pateikė kaip pavyzdį ar modelį; daiktas atitinka kokybės rodiklius, kurie paprastai yra būdingi to paties pobūdžio daiktams ir kurių pirkėjas gali pagrįstai tikėtis pagal daikto pobūdį ir daikto gamintojo, jo atstovo ar pardavėjo viešai paskelbtus pareiškimus, įskaitant reklamą ir daiktų ženklavinimą, dėl daikto konkrečių savybių“. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, pasisakydamas dėl prekių kokybės reikalavimų, taip pat yra nurodęs, jog daiktai neatitinka kokybės reikalavimų, jeigu jie neturi tų savybių, kurių pirkėjas galėjo protingai tikėtis: „parduodamų daiktų kokybė, kiekis ir kiti kriterijai turi atitikti sutarties sąlygas, o jeigu sutartyje nėra nurodymų, – įprastus reikalavimus ([CK 6.327 straipsnio](#) 1 dalis). Įprasti reikalavimai [CK](#) apibrėžiami kaip galimybė parduotą prekę tam tikrą laiką naudoti tam, kam ji paprastai naudojama ([CK 6.333 straipsnio](#) 4 dalis). Laikoma, kad daiktai neatitinka kokybės reikalavimų, jeigu jie neturi tų savybių, kurių pirkėjas galėjo protingai tikėtis, t. y. kurios būtinos daiktui, kad jį būtų galima naudoti pagal įprastinę ar specialią paskirtį ([CK 6.333 straipsnio](#) 6 dalis)“ (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. birželio 5 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-212-611/2019](#)). Vilniaus apygardos teismas skundžiamame sprendime nurodė, kad išoriniai mikroįtrūkimai (įskilimai) yra leistini (galimi) pagal trinkelėms taikomų kokybės standartų reikalavimus, taip pat kad trinkelėlių išoriniai mikroįtrūkimai (įskilimai) neturi įtakos trinkelėlių patvarumui ir šalčio atsparumui, bei kad trinkelės yra kokybiškos ir atitinka standartą LST EN 1344:2013 su pataisa LST EN 1344:2013/AC:2015 (tapatus EN 1344:2013)“ Vilniaus apygardos teismas iš viso nevertino trinkelėms taikomo standarto LST EN

1344:2013, kuriuo buvo žymėtos parduotos trinkelės gaminio eksploatacinių savybių deklaracijose, turinio ir padarė reikšmingą klaidą, neatsižvelgdamas, jog standartas su 2015 m. pataisa LST EN 1344:2013/AC:2015 nėra tapatus ir akivaizdžiai skiriasi nuo standarto LST EN 1344:2013, kuriuo gaminio deklaracijose apibūdintos trinkelės. Taip apeliacinės instancijos teismas skundžiamu sprendimu formuoja ydingą praktiką, kurios pagrindu pardavėjas turės galimybę vadovautis vėliau pasikeitusiais reikalavimais bei standartais, palankiais tik pačiam pardavėjui, o ne daikto kokybei taikomais reikalavimais ir standartais, nurodytais ant daikto pakuotės, gaminio deklaracijose ir (ar) pirkimo–pardavimo sutartyje, su kuriais buvo supažindintas pirkėjas, kuris priėmė sprendimą pirkti daiktą pagal jam pateiktą informaciją (prekę žymintį standartą).

3. Apeliacinės instancijos teismas, priimdamas sprendimą, netinkamai taikė ir aiškino materialiosios teisės normas, reglamentuojančias netinkamos kokybės daikto pirkėjo (vartotojo) teisę vienašališkai nutraukti sutartį ir reikalauti sugrąžinti visą už daiktą sumokėtą kainą ir nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo formuojamos teismų praktikos. [CK](#) redakcijos, galiojusios iki 2022-01-01, 6.363 straipsnio 7 dalis nurodo, kad pirkėjas, kuriam buvo parduotas netinkamos kokybės daiktas, savo pasirinkimu turi teisę: vienašališkai nutraukti sutartį ir pareikalauti sugrąžinti sumokėtą kainą. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra pateikęs išaiškinimus, kad vartotojas turi teisę gauti nepriekaištingos kokybės daiktą, už kurį sumokėjo pinigus, todėl net esant ir neesminiams daikto trūkumams, gali pasirinkti savo teisės gynimo būdą, nutraukiant sutartį (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-5-915/2018](#), 28 ir 29 punktai, 2022 m. sausio 5 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-127-381/2022](#) 30 punktas). Nepaisant byloje esančių įrodymų, kad ir pakeistos trinkelės yra nekokybiškos (trūkusios) ir kad tik po tokio sužinojimo apie pakeistų prekių neatitiktį kokybės standartams pirkėjas pareikalavo nutraukti pirkimo–pardavimo sutartį, Vilniaus apygardos teismas skundžiamame sprendime nurodė, kad ieškovo pažeistos teisės buvo apgintos, trečiajam asmeniui nemokamai pakeičiant netinkamos kokybės daiktą tinkamos kokybės daiktu, o pakeistų trinkelę išvaizdos trūkumus teismas įvertino kaip mažareikšmius. Taip apeliacinės instancijos teismas formuoja ydingą praktiką, kurios pagrindu pirkėjas, pasinaudojęs vienu iš teisių gynimo būdų, t. y. pareikalavęs, kad nekokybiškos prekės būtų pakeistos kokybiškomis, o pardavėjui pristačius naujas prekes ir paaiškęs, jog pastarųjų dalis taip pat yra nekokybiška, pirkėjui būtų užkirstas kelias naudotis kitais teisių gynimo būdais, pvz., sutarties nutraukimu ir reikalavimu grąžinti sumokėtą kainą.
4. Apeliacinės instancijos teismas, priimdamas sprendimą, pažeidė proceso teisės normas, reglamentuojančias įrodymų vertinimą, suteikdamas teismo paskirtų ekspertų surašytam ekspertizės aktui išskirtinę įrodomąją reikšmę ([CPK 218 straipsnis](#)). Lietuvos Aukščiausiasis Teismas pasisakydamas dėl ekspertizės vertinimo nurodo, jog ekspertizę turi būti vertinama kartu su kitais įrodymais esančiais byloje (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. lapkričio 27 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-359-701/2019](#)). Ekspertizės metu nebuvo atlikti bandymai pagal vieną iš privalomųjų daikto (grindinio klinkerinių trinkelę) kokybės tikrinimo metodų, nurodytų gaminio eksploatacinių savybių deklaracijoje – skersinės ardamosios apkrovos bandymai. Teismas rėmėsi tokia ekspertizės išvada, tačiau teismas neturi teisės remtis išskirtinai teismo paskirtos ekspertizės išvada, jeigu pastaroji atlikta ne pilna apimtimi (taikant tik vieną metodą vietoj dviejų) ir jeigu visų kitų įrodymų visetas leidžia spręsti apie trinkelę nekokybiškumą.
5. Apeliacinės instancijos teismas, priimdamas procesinį sprendimą, neturėjo teisės konstatuoti aplinkybes, kurių patvirtinimui nėra jokių įrodymų byloje, o teismo konstatuotos aplinkybės nėra viešai žinomos, arba konstatuoti aplinkybes tik pagal vieną įrodymą, kai kitų įrodymų visetas paneigia pastarojo realumą. Vilniaus apygardos teismas skundžiamame sprendime sprenddamas, jog trinkelės yra kokybiškos ir pirmos instancijos teismas nepagrįstai byloje vadovavosi Kauno technologijos universiteto (KTU) išvada bei Olandų instituto išvada, kai KTU mokslininkas E. I. turėjo išankstinę nuomonę dėl trinkelę kokybės ir buvo šališkas. Vilniaus apygardos teismas sprendė, kad ieškovo kieme yra 3 proc. trūkusių trinkelę, kai vėlesnės datos antstolio aplinkybių konstatavimo aktas patvirtina, kad tokių trinkelę yra 6 proc.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos nepagrindžiamas nurodomas teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ryšys su skundžiamu teismo sprendimu bei nepagrindžiama, kad bylą išaginęjės teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai). Atsisakant priimti kasacinį skundą, grąžinamas žyminis mokestis ([CPK 350 straipsnio](#) 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti ieškovui A. B. 407 (keturis šimtus septynis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2022 m. rugsėjo 4 d. Luminor banke, operacijos banke Nr. LDLT22090402WYEK.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Grazina Davidonienė

Artūras Driukas

Dalia Vasarienė